

פרק י' ו' ז'

(י') ויקוק אמור הקמיסה אוניבר

- (ז') ואברם כי יקיה לגויה גודול ועוזם ובברכו בכל גויה הארץ;
- (ט') כי דעתינו למן אשר ימזה את בנה ואת בנותו אשריו ושם יתנו צדקה ומישפט למן קביה יתקוק על אברם את אשׂר דבר עלייה;
- (כ') ויאמר יקוק עיקת סדים ועמורה בירבה יוטאותם כי ברכה מאה: (כא) ארדה נא ואראה קבא עיקתך קבאה אל עשו בלה ואם לא אדעך;
- (כב) ויבנו מישת האנשימים וילכו סדרה ואברם עוזרו עמד כפניהם יקוק: (כג) ויתש אברם ויאמר האף תספה צדיק עסידיש: ותא'

ז' פרהט י' ו' ז' פרק י' פסוק י'

ולזכוכס כי יפה. מדרת הנדכ (משל י') זכר לדיין לרככה, כחוליל וכזיכיו זרכו. ופסונו וכי ממו הני מעטיס, וכרי כוח חזק לפוי נויות לגוי נдол ולסתורן זו כל גויי קהלה:

אי' פרק ז'
ובר לדיין לברכיה ושם רשיעים יركב:

ז' אי' פרק ז' פסוק ז'
זכר לדיין לרככה. כמציר לדיין מרככו:
ותס רשיעים ירכז. רקען עליך צמס שלין לדס חפן לכזיכר טמו וכוח מטהכח מהלו:

אי' ז' אי' פרק ז' פסוק ז'

זכר צדיק, יש הבדל בין שם ובין זכר, השם הוא השם העצמי, והזכיר מורה מה שמזכירים אותו ע"י מעשי אשר עשה, הצדיק גם זכרו עומדת לברכה כי יזכירו מעשיו בכל דור וברכו, והרשעים גם שם יركב, שלא לבד שאין זכרים מעשייהם גם שם עצמותם יركב מעצמו ויכלה כי אין להם השארה נשנית או מינית:

אי' אסכת י' ז' פרק ז'
אין קטע עשה שנים עשר דד לכיוור שלא היו אלא שנים ואף הוא עשה מוכני לכיוור שלא היו מימי נפסליין בלילה מונבו המליך היה עושה כל ידות הכלים של יום הכהנים של זהב הילני אמר עשתה נברשת של זהב על פתחו של היכל ואף היא עשתה טבלא של זהב שפרשת סוטה כתובה עליה נקנור נעשה נסים לדלתותיו והוא מופרין אותו לשבח: (יא) ואלו לנני של בית גרמו לא רצוא למד על מעשה לחם הפנים של בית אבותינו לא רצוא למד על מעשה הקטורת הגרושים בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצחה למד בן קוצר לא רצח למד על מעשה הכתב על הרשונים נאמר (משל י') זבר צדיק לברכה ועל אלו נאמר שם רשיעים ירכב:

ז' פרהט נ' ז' פרק ז' פסוק ז'

הלא תולדות נם נם ליט נדייק. כחוליל וכזיכיו ספר צבצחו, שנלמוך (משל י') זכר לדיין לרככה. דצל לחר למדך, שטיקל תולדותיכס כל לדייקס מעטיס טוויס:

ז' הטאflat'ת פרק ז' פסוק ז'

ולנשי סודות רועיס. וטף על פי כן לה נמנע לוט מלצון עמכס. ולזותינו למדנו מכון (משל י') סס רשיעים ירכז:

תל'או ה' אסכת י' ז' פרק ז' פסוק ז'

והן עונין אחריו תניא רבבי אומר כי שם כי אקרא הבו נדל לאלהינו אמר להם משה לישראל בשעה שאני מוכיר שמו של הקדוש ברוך הוא גדל. חנינה בן אחיה רבבי יהושע אומר זבר צדיק לברכה אמר להם נביא לישראל בשעה שאני מוכיר צדיק עולמים אתם תנו ברכה.

תלמוד הילקוט אסכת יואכו ב' ג' חמ צאוות ה'

אמר ליה ריבינה להחוא מרבען דהוה מסדר אנדרתא קמיה, מנא האAMILITA דאמור רבנן זכר צדיק לברכה? אמר ליה דהא כתיב זכר צדיק לברכה. מדאוריתא מנא לן? דכתיב וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה וכתייב ואברהם היו יהיה לנו גדור ועצום. מנא האAMILITA דאמור רבנן שם רשותים יركב? אמר ליה דהא כתיב ושם רשותים יركב. מדאוריתא מנא לן? דכתיב ויאhall עד סדר וכתייב ואנשי סדר רעים וחטאיהם לה' מאד.

הרמאנית ראה (וילנא) פשתן וילנא פרעה א)

א [יח, יז] וזה אמר המכסה אני מאברהם, רבי יצחק פטה (משלוי י) זכר צדיק לברכה ושם רשותים יركב, אמר רבי יצחק כל מי שהוא מזכיר את הצדיק ואינו מברכו עבר בעשה, מה טעמי זכר צדיק לברכה, וכל מי שהוא מזכיר את הרשות ואינו מקלו עבר בעשה, מה טעמי ושם רשותים יركב.

ספר מרכז אגדות חז"ה אגדה קה"ה ואגדה סופרים פרק 3

מצות עשה התלויות בפה בקנה מדברי קבלה ומדרבי סופרים ואפשר לקיימים בכל יומם:
 א - ב) א"ר יצחק כל המזכיר הצדיק ואינו מברכו עבר בעשה שנה' זכר צדיק לברכה, וכל המזכיר רשות ואינו מקלו עבר בעשה ושם רשותים יركב:

אי' טאר אטלה פרק 4

והטעם שיש לומר אדורו המן ובורך מרדכי וכו' הוא בדברי הבר"ר פמ"ט ס"א. כל מי שזכיר הצדיק ואינו מברכו עבר בעשה זכר צדיק לברכה. וכל מי שהוא מזכיר את הרשות ואינו מקלו עבר בעשה מ"ט זכר צדיק לברכה. ומשמע שדי שאומר פעמי אחת אדורו על כל הקריאה כמו שאמר רב אחורי קריאת המגילה אדורו המן על כל הפעמים שנזכר המן במגילה כמ"ש במסכת סופרים פי"ד. ונראה שה"ה שדי כמשמעותו פעם אחת אדורו בתחילת הקריאה על כל הפעמים שנזכרו בקריאה זו.

אוכזב הראמאנית פרק 1 פסוק 6

הואיל והזכירו ספר בשבחו. אדם לא כן פתח בתולדותיו וסימן בשבחו. ואם תאמר הלא כמה פעמים הזכיר אברהם ויעקב ולא הזכיר שבחים, יש לתՐץ שאינו מספר בשבחו אלא כאשר מזכיר אצלו רשעים, כי הרשותים גורמים שהשם יתרברך מסתיר פניו מן העולם, ולפיכך צדיק להזכיר את הצדיק לברכה. וכן לקמן (יח, יח) אצל "וְאַבְרָהָם הִי הוּא הַיְהָ וְנוּ" כתוב רשי"י הויאל והזכיר ספר בשבחו, הינו טמא לפי שזכיר שם רשותים, וכתייב (משלוי י, ז) זכר צדיק לברכה", ורוצה לומר כאשר בא לזכור אותו – ואין לשון זכירה ורק אחר שכחה והסתור – או יהא לברכה. זה כאשר הרשותים מסלקין השכינה, ומסתיר פניו מן העולם, ואו כאשר מדבר מן הצדיק נקרא זה זכירה, ומזכיר אותו לברכה. אבל כשאין מדבר מן רשותים – "הנה עין ה' אל ריאו" (תהלים לג, יח) תמיד לא יסולק מהם, לא שייך בזה זכירה. ומהאי טמא אין צדיק לומר על הצדיק זכר צדיק לברכה רק כשהוא מזכיר אותו אחר מותו, שהוא נקרא זכירה, שנשבח במת מלך (על' תהילים לא, יג):

אוכזב הראמאנית פרק 1' פסוק 7

זכר צדיק לברכה. אף על גב דכמה פעמים זכרו ולא ברכו, אינו דומה, אבל מקום שהוא אין זה נקרא זכירה, אבל כאן שהוא זכרו שלא בפניו צדיק לברכו. ולעיל נתבאר בפרשנות (ו, ט, אות טו) בעניין אחר:

טוrho טאריא פאלוות הראמאנית פרק 1' פאלוות ג'

מהראיה שסבירה מאברהם מבואר דאין הפירוש שעריך לומר הלשון זכר צדיק לברכה ולשון הפ' במשלוי י', אלא צדיק לברכו באיזו ברכה, כמו שברך הקדוש ברוך הוא את אברהם שהיה לנו גדול וכו'. ויל' דעל סruk זה נהגו לבתוב אחר שם אדם נכבד ענין אייזו ברכה, כמו שיחי', שלייט"א, נ"י, י"ז, הי"ז, וכדומה, אלא כפי דמשמע מכאן צדיק להזכיר כוה גם בשםוכיריים השם בעל הפ'. ובוגרמא מצינו בשוכר רב חסדא את רב אמר המקום יהא בעוזרו ובכורות מ"ה א', נודה מ"ט ב', ובעל אבן ספר (ח"א ס"פ כ"ב) מעיד שעוד היום הנהוג בארץות תימן בשםוכיריים איש חי לשבח אומרים עליו השלום מה שנוהגים אצלנו לומר על הנפטרן. ועי' בשווית מהר"י מנין סי' י"ג כתוב זול, גם נתן והגאון מהר"י מרגליות על מהר"י לפתחן, שהרי לא הזכיר אצלו לא שיחיה ולא יצ"ז כמנגה, עכ"ל, ולפי שבארנו הוא לא רק מנהג אלא דינא דגמרא. ועי' לפנינו לעיל בפ' לך בפסקוק וה' אמר אל אברהם (יג י"ד) ובසמוך פסקוק י"ט: